

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/148
Toplantı Tarihi/Sayısı : 11.1.2024/37
Karar Numarası : 2024/9
Başvuran : Y. E.
Başvuran Vekili : -
Adres : Türkoğlu 1 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
Muhatap Kurum/Kişi : Türkoğlu 1 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, infaz koruma memurları tarafından kötü muameleye maruz kaldığı, dilekçelerin çıkış yapmadığı, fazla elektrik faturası tahsil edildiği, nakil talebinin gerçekleşmediği iddialarına ilişkindir.

II.İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran özetle;

a. 28/1/2022 tarihinde akşam sayımı sırasında infaz koruma memurları tarafından fiziksel şiddete maruz kaldığını;

b. Şikâyet dilekçelerinin dikkate alınmadığını ve ortadan kaldırıldığını, dilekçelerin tarih ve sayısına ilişkin bilginin kendisiyle paylaşılmadığını;

c. Kişisel para hesabından elektrik kullanım bedeli gerekçe gösterilerek belirlenen meblağın üzerinde kesinti yapıldığını;

ç. Nakil talebinin yerine getirilmediğini iddia etmektedir.

3. Türkoğlu 1 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. Başvuranın işkence ve kötü muamele iddialarıyla ilgili olarak Kahramanmaraş Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından adli soruşturma başlatıldığını; soruşturma sonucunda, Başsavcılığın kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar verdiğini;

b. Mahpusların resmi kurum ve kuruluşlara gönderdiği dilekçelerin aynı gün işleme alındığını, kurum idaresine yazmış oldukları istek, talep, öneri içerikli dilekçelere ise makul süre içerisinde cevap verildiğini, başvuranın da Kurumda barındırıldığı 14/09/2020- 25/02/2022 tarihleri arasında 58 adet dilekçesinin ilgili makamlara gönderildiğini, gönderilmeyen herhangi bir dilekçesinin bulunmadığını,

c. Mevzuat uyarınca ceza infaz kurumlarında bulunan koşulların aydınlatmalarının kurum idaresi tarafından karşılandığını, mahpusların yalnızca kendi talepleri ile koşullarında kullandıkları elektrikli eşyanın elektrik giderlerini karşıladığını; bu kapsamda, başvuranın emanet para hesabından 7/2/2022 tarihinde 47,00 TL, 14//2/2022 tarihinde 47,00 TL, 28/2/2022 tarihinde ise 32,65 TL elektrik bedelinin tahsil edildiğini, fazladan elektrik faturası ücreti kesildiği iddiasının gerçeği yansıtmadığını,

ç. Başvuranın Türkoğlu 1 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılmakta iken 14/1/2022 tarihinde nakil talebinde bulunduğunu ve talebine istinaden de ... tarihli ve ...sayılı nakil onayıyla kendi isteği üzerine Osmaniye 1 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna naklinin uygun görüldüğünü ve 25/2/2022 tarihinde anılan Kuruma nakledildiğini belirtmiştir.

4. Muhaptan alınan yazılı görüş başvurana iletilmiş ve kendisinden yazılı görüşü talep edilmiş, ancak başvuran herhangi bir görüş sunmamıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde, Kurumumuzun “Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” ile görevli olduğu düzenlenmiştir.

6. Aynı Kanun'un 17'nci maddesinde ise özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in “Karar türleri” başlıklı 65'inci maddesi şöyledir: “Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

9. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde, Kurumun görevleri arasında İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması olarak görev yapmak olduğu düzenlenmiştir. Aynı maddenin (i) bendi kapsamında da özgürlüğünden mahrum bırakılanların Kuruma yapmış oldukları başvurular incelenmektedir.

10. Başvuranın temel iddiası, farklı tarihlerde bir infaz koruma memurunun hakaret ve fiziki şiddetine maruz kaldığına ilişkindir.

11. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), bir kötü muamelenin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 3'üncü maddesi kapsamında değerlendirilebilmesi için belli bir şiddet seviyesine ulaşması gerektiğini; bu asgari seviyenin göreceli olduğunu; vakadaki muamelenin niteliği ve bağlamı, icrasının şekli ve yöntemi, süresi, fiziksel ve ruhsal etkileri ve bazı durumlarda mağdurun cinsiyeti, yaşı ve sağlık durumu gibi koşullara bağlı olduğunu ifade etmiştir (AİHM, *Bouyid/Belçika*, B. No: 23380/09, 28.09.2015, § 86). Ayrıca muamelenin ardındaki saik ve amaç dikkate alınmalıdır. Muamelenin heyecanın yükseldiği ve duygu yoğunluğunun olduğu bir anda meydana gelip gelmediği de göz önünde bulundurulmalıdır (AYM, *Cezmi Demir ve diğerleri*, B. No: 2013/293, 17.07.2014, para. 80, 81).

12. AİHS'in 3'üncü maddesi, terörle mücadele ve organize suç gibi en zor durumlarda dahi, ilgili şahsın tutumunu dikkate almaksızın, işkence ve insanlık dışı veya aşağılayıcı muamele veya cezayı kesin suretle yasaklamaktadır. Kötü muamelenin 3'üncü madde kapsamında işkence olarak değerlendirilebilmesi için asgari şiddet düzeyine ulaşması gerekmektedir. Bu asgari düzey, özü itibarıyla göreceli olup, olayın tüm koşullarının değerlendirilmesiyle, yani muamelenin uygulandığı süre, fiziksel ve ruhsal etkileri gibi etkenlere bağlı olarak belirlenir.

13. Kötü muameleyle maruz kalması nedeniyle mağdur olduğunu ileri süren kişilerin kötü muamele yasağı kapsamına giren ağırlıkta bir muamele görmüş olabileceklerini gösteren emare ve delil sunmaları gerektiğini de belirtmek gerekir (AYM, *Beyza Metin*, B. No: 2014/19426, 12.12.2018, para. 45). Başvurucunun kötü muamele gördüğüne ilişkin anlatımları soyut iddiaları değil, somut fiillerin tasvirini içermelidir.

14. Başvuranın kötü muamele iddiaları ile ilgili yapılan incelemede; Kahramanmaraş Cumhuriyet Başsavcılığının aynı konuyla ilgi bir soruşturma başlattığı yapılan soruşturma kapsamında; 28/1/2022 tarihinde akşam sayımı sırasında, infaz koruma memurları ile başvuran arasında bir münakaşa yaşandığı, bu sırada başvuranın infaz koruma memurları tarafından koğuş dışına çıkarıldığı ve açık bir alanda aralarında bazı konuşmaların gerçekleştiği ve daha sonra başvuranın koğuşa geri getirildiği ve herhangi bir fiziki müdahalenin söz konusu olmadığı kamera kayıtlarından ve kamera izleme tutanağından anlaşılacak şekilde konuyla ilgili kovuşturmayla yer olmadığı kararı verdiği tespit edilmiştir. Dolayısıyla kamera izleme tutanakları değerlendirildiğinde başvuranın 28/1/2022 tarihinde akşam sayımı sırasında infaz koruma memurlarının fiziki müdahalesine maruz kaldığı iddialarının gerçeği yansıtmadığı ve bu nedenle kabul edilemez olduğu kanaatine varılmıştır.

15. Başvuranın dilekçelerinin dikkate alınmadığı ve ortadan kaldırıldığı, dilekçelerin tarih ve sayısına ilişkin bilginin kendisine verilmediği iddiasıyla ilgili olarak yapılan incelemede; başvuranın 14/9/2020 - 25/2/2022 tarihleri arasında birçok kurum ve kuruluşa 58 adet dilekçe yazdığı ve söz konusu dilekçelerin UYAP kaydının olduğu tespit edilmiştir.

16. Fazla elektrik parası tahsil edildiği iddiasıyla ilgili olarak yapılan incelemede ise; başvuranın hesabındaki para ile yapılan elektrik kesintilerinin hesap cetveliyle uyduğu, fazla tahsilatın söz konusu olmadığı; nitekim 17/2/2022 tarihli elektrik faturasında başvuranın payına düşen miktarın, hesabında yeterli para olmadığı gerekçesiyle sadece bir kısmının tahsil edildiği saptanmıştır.

17. Nakil talebine ilişkin iddiayla ilgili olarak ise, başvuranın 14/1/2022 tarihinde nakil talebinde bulunduğu ve talebine istinaden de ... tarihli ve ... sayılı nakil onayıyla isteği üzerine Osmaniye 1 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna naklinin uygun görüldüğü ve 25/2/2022 tarihinde anılan Kuruma naklinin yapıldığı tespit edilmiştir.

18. Bu kapsamda başvuranın infaz koruma memurları tarafından kötü muameleyle maruz kaldığı, dilekçelerin çıkış yapmadığı, kendisinden fazla elektrik faturası tahsil edildiği, nakil talebinin gerçekleşmediği iddialarının, ilgili somut bilgi belgeler ışığında değerlendirildiğinde gerçeği yansıtmadığı dolayısıyla dayanaktan yoksun olduğu değerlendirilmektedir.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

11/01/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TIRYAKI
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye